

NOVA DORA

Študijska knjižnica

Ljubljana

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglasi za m m višine stolpca 40 p. Reklame med tekstom, osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvu dolž. iztis
Upravnemu dolž. iztis
Račun kr. poštnega čekovnega urada šte. 10.066.

Zveza obrtnih društev za Slovenijo.

V nedeljo 20. tm. izvršil se je v Celju za vse obrtništvo v Sloveniji važen dogodek, morebiti, kakor je poročevalce povdarjal, najvažnejši dogodek v celnem dosedanjem razvoju slovenskega obrtništva. Vršil se je ustanovni zbor Zveze obrtnih društev za Slovenijo v Celju. Ustanovni zbor je bil vkljub temu, da se je večina obrtništva mudila na razstavišču, dokaj dobro obiskani in je bilo navzočih nad polovico delegatov včlanjenih društev tako iz bivše Štajerske kakor tudi iz Kranjske. Zborovanje je vodil g. Ivan Rebek kot predsednik Občeslov. obrtnega društva v Celju, kateremu gre glavna zasluga za ustanovitve Zveze, za katero je delovalo že več let. Poročila je podal komisar Založnik. Zbor sta počastila s svojo navzočnostjo in z lepimi pozdravnimi besedami ustanovitelji Občeslov. obrtnega društva g. Dragotin Hribar kot predsednik Zveze industričev v Ljubljani in narodni poslanec g. Josip Drolfenik. Svojo odsotnost je brzojavno opravičil narodni poslanec g. dr. Vekoslav Kukovec želeč novi organizaciji najlepših uspehov. Prvi zvezni odbor se je sledeče konstituiral: predsednik Bizjak Ivan iz Celja, I. podpredsednik Franchetti Engelbert iz Ljubljane, II. podpredsednik Novak Franjo iz Maribora, odborniki Hohnjec Miloš in Rebek Ivan iz Celja, Ambrožič Josip iz Ljubna pri Podnartu, Horvat Janko iz Ljutomerja, Kravos Ivan iz Maribora, Rabič Josip iz Jesenic, Rozin Miloš iz Trbovelj, Volk Jakob iz Šoštanj, namestn.: Golgranc Konrad iz Celja, Kolar Josip iz Vranskega, Kralj Vekoslav iz Beltinc, 4 odborniška in tri namestniška mesta so ostala rezervirana za ono dobo, ko bo članstvo zveze po pristopu še ostalih obrtnih društev izpopolnjeno. Računskim revizorjem sta se izbrala gg. Stare Franc Ks. iz Ljubljane in Zadravec Jakob iz Središča. — Za kritje stroškov zveznega tajništva in zvezne pisarne se je začasno določilo od včlanjenih društev članarino 5 Din za vsakega člana. Zvezna pravila so se v toliko izpopolnila, da bo zveza upravičena dajati nasvete in navodila včlanjenim organizacijam tudi v strogo političnih zadevah, ako je to potrebno in v korist obrtniškemu stanu.

nu. Zgodilo se je to zaradi tega, da se omogoči vstop v zvezo tudi onim obrtniškim organizacijam, katere so si vzele za podlago svojem delu politični in ne strogo stanovski program. Prihodnji zvezni odbor se ima vršiti v Ljubljani.

Po ustanovnem zboru se je vršilo splošno obrtniško zborovanje na katerem je prvi poročal novoizvoljeni predsednik g. Bizjak o mojsterskem in delavskem bolniškem in nezgodnem zavarovanju in je tozadevne obrtniške zahteve formuliral v več točkah, katere bo imel pretresati še poseben v to svrhu izvoljen odsek, ki bo te zahteve predložil potem zveznega odbora merodajnim mestom. V ta odsek so bili izvoljeni gg. Bizjak iz Celja, Novak iz Maribora, Igljč in Franchetti iz Ljubljane, Holy iz Brežic, Planinc iz Trbovelj in Volk iz Šoštanj. Velezanimivo predavanje g. Bizjaka se bo objavilo, kakor se bodo tudi svoječasno objavile sklenjene resolucije. Kot drugi poročevalec je govoril g. Ivan Rebek o obrtniškem organizacijskem programu. Zelo važno poročilo g. tajnika Mohoriča je zaradi pomanjka časa žalibog moralo izostati, pa se bo tozadevni referat (»naše prometne razmere«) objavil v časopisih, na kar izrecno opozarjamo.

Po zborovanju si je navzoče obrtništvo še ogledalo Obrtno razstavo, na katero so bili vsi vzhiceni in so splošno povdarjali, da je ta razstava lahko v ponos Sloveniji.

Na predvečer 19. tm. vršila se je istotako v Celju predkonferenca znanih organizatorjev obrtništva. Te predkonference so se udeležili pod predsedstvom g. Ivana Rebek gg. Ivan Bizjak, Eng. Franchetti, Miloš Hohnjec, F. Ogrič, Jakob Zadravec, Blaž Zupanc in komisar Založnik. Na tej konferenci, ki je bila že davno potrebna, so se izmenjavali v živahnem razgovoru razni nazori obrtnikov o smernicah obrtniškega organizacijskega programa. Upati je, da je ta medsebojni razgovor razčistil marsikako pomotno naziranje in da bo mnogo doprinesel k složnejšemu delu vseh dobrih in delavnih obrtniških organizatorjev, kateri nedvomno vsi želijo obrtniškemu stanu le koristiti, da si skušajo ta cilj doseči po različnih potih.

Tako je obrtništvo storilo zopet en važen korak naprej v svojem razvoju. Če opazujemo to živahno gibanje obrtništva v Sloveniji to vztrajno napredovanje in opazujemo izredno lepo in bogato Obrtno razstavo v Celju, potem se ne moremo znebiti utisa, da bo obrtništvo v kratkem napočila zora boljših dni in da bo sedaj vkljub svoji važnosti v mnogem oziru premalo upoštevan obrtniški stan prišel v kratkem do onega ugleda, ki ga zasluži.

Poincaré o konferenci v Londonu.

Francoski ministrski predsednik Poincaré se je izrazil napram zastopnikom časopisja sledeče:

Ne verjamem, da bi kdo mogel obdolžiti francosko delegacijo, da ni imela potrpljenja v teku desetdnevnega zborovanja. Nobeden naših predlogov ni bil sprejet. Naša pravica o reparacijskem vprašanju je nedotakljiva. Vsakemu so znane velike žrtve Francije. Te žrtve ne obstojajo le v opustošenju, povzročenem po sovražniku, ampak tudi v tem, kar smo morali mi in naši zavezniki žrtvovati, da smo sovražnika zavrnili. Kljub temu, da so naše zahteve upravičene, se nam te prioritete ni hotelo priznati. Ko smo sprejeli meseca maja pretečenega leta načrt plačil, smo mislili, da je s tem vse urejeno, toda varali smo se, Nemčija se odtegnje plačilnim pogojem in zasleduje sistematično znižanje vrednosti marke. Nemčija nima nobenih zunanjih dolgov in njen notranji dolg je toliko manjši, v kolikor pada marka. Z eno besedo: nemška politika je pred očmi cele Evrope bankrotirala in doseči tako znižanje plačil. Država rušira svoj lastni kredit ter hoče prisiliti na ta način zavezniške za mednarodno posojilo. Nemčija upa, da se izvrši prva kreditna operacija, katero bodo dovolili brez sile in poročstva. Če se ji dovoli kreditna operacija 20 milijard mark za reparacije, bi Nemčija mislila, da je dovolj plačala. Njen položaj bi bil v tem slučaju ugodnejši kakor zmagovitih narodov, ker bi imela potem še slab zunanji dolg. Njena industrija pa je v polnem tiru. Vzela bi hegemonijo zavezniškim državam, katero so si v štirih letih priborile.

Francoska delegacija na je bila in je mnenja, da se Nemčiji te nakane ne posrečijo, prisiliti jo, da zboljša svoj finančni položaj. Prisiliti se jo mora, da

da gotova jamstva in da se natančno kontrolira njeno gospodarstvo. Reparacijska komisija naj bi natančno ugotovila, da Nemčija svojih obveznosti ni izpolnila. Lloyd George pa je zahteval moratorij za njo. Francoski kabinet ni mogel sprejeti te zahteve, ne da bi preje dobil zadostnih garancij. Francoska vlada je trikrat povdarjala, da je Nemčija za svojo sedanjo insolventco sama kriva, kar je Anglija formalno priznala, ko je izjavila, da Nemčija ni še poslala določene množine lesa in premoga. Iz tega bi sledilo, da Nemčija noče izpolniti obveznosti in da je prosto vsakemu posameznemu zavezniku, da določi potrebne kazni.

Ker se zagrešitev Nemčije ni natančno ugotovila, je Francija postopala milejše, da se dovoli Nemčiji moratorij proti garancijam, katere bi imele za posledico takojšnje dohodke. Francoska delegacija je zahtevala poostreno nadziranje z ozirom na saniranje nemških financ ter se jo je glede njenih zahtev približno zadovoljilo. Glede jamstev se je pa Anglija trdovratno ustavila. Angleški protipredlogi ne govore o jamstvih, kaj šele o produktivnih jamstvih, temveč samo o garancijah, da se takšna zopetna zloraba prepreči. Glede kontrole državnih rudnikov in gozdov se ni dalo vsled opozicije Anglie nič doseči. Razlika je segala tako daleč, da je Lloyd George predlagal naj se predloži to vprašanje Zvezi narodov. Francoska delegacija pa ni pristala na to z motivacijo, da nima Zveza narodov pri mirovni pogodbi nič interpretirati, zlasti še kar tiče reparacij. Razlika obstoja tudi glede člena 10 angleškega predloga, po katerem se dovoli Nemčiji moratorij brez jamstev ne samo do 31. decembra 1922, ampak tudi za poznejšo perijodo.

H koncu je govoril Poincaré o prijateljstvu med Francijo in Anglijo ter je povdaril, da je v 25tih letih svojega političnega delovanja to tudi vedno praktično udeleževal. Razdor med Anglijo in Francijo bi bila velika nesreča. Če bi pa Francija spoznala, da ji Anglija ne dovoli prostosti v njenih življenskih vprašanjih in da je obsojena k politiki vednega popuščanja, bi občutila globoko žalost in grozno razočaranje.

Vsak Jugoslovan mora biti član »Jugoslovanske Matice«!

vztrepetal in budilo se je v njem hrepenenje, še predno je kmečko življenje sploh natančneje spoznal. Pobratiti se s planjavo, z lepim kmečkim jutrom, tega si je on želel. Iti na planjavo predno izide solnce izza gora, stopati z veselim korakom za plugom, rezati globoke brazde, sejati itd. to bi bil užitek, to bi bilo zani.

In nekega dne se je nudila prilika: pospravil je svoje stvari in odšel je. Bil je že močno bolan; mučne misli so se podile po njegovi glavi in večkrat je mislil na smrt. Sedaj pa pride na kmete in vidi povsod življenje, drugačno ko v mestu, mnogo bujnejše in lepše. Povsod polja in gozdovi; bela oščenica poje svojo pesem v prijetnem vetru; cela gora žari obsevana od solnca. Njegovo srce pa trpi in

»Ne bodeš več dolgo; oči govorijo, da bodo brez tebe nam setve zorele...«

Ko ga vprašujejo, zakaj je tako žalosten, zakaj tako tih in zamišljen, jim odgovarja, zakaj bi ne bil, ko sem pa sanjal, da ležim na odru med belimi svečami in da držim mal križec v rokah.

Prebudil sem se, proč je bil sanj, pregnana je bila noč; dal sem roko na srce in poslušal, če še bije. Zdelo se mi

Dr. FERDO KORUN:

Aleksandrov.

(Nadaljevanje in konec.)

Ce dekle ne mara njegove ljubezni, se ne bo šel streljat kakor nesrečno zaljubljen petošolec ali še nerazvit trpin. Aleksandrov tudi ne obupava radi tega; on občuduje njeno lepoto dalje in jo primerja z naravo. Iz prs se mu izvije morda otožen vzdih, zaželi ji vse dobro in sam nadaljuje mirno svojo pot:

»Lice Tvoje — cvetje v polju,
stas Tvoj — jela ni tak tenka,
srce pa — ne ljubiš Ti me,
in — le to zanič, mladenka.«

Vzbudi se v njem njegov stari ponos; sram ga je njegove slabosti, ljubezni. Vendar se prav nič ne jezi; zavrti se od samega veselja. Prešla je slabost; prostost, ona zlata prostost se mu je vrnila.

Resno zaljubljen se je Aleksandrov le enkrat in še takrat se je bridko ogoljufal v svojih sanjah. Izvoljenki je bilo ime Alma, bila je iz ugledne in bogate ljubljanske rodbine. Seve Aleksandrov ni pomislil na to; njegova ljubezen je bila slepa in ni videl prepada, ki in loči. Sa-

njal je le o njej in misel nanio mu je bila velika opora, da ni podlegel revščini in bednim razmeram, v katerih je živel.

Slovenski omošolci so tistega leta izdali knjigo »Na razstanku«. Tudi on je priobčil v njej več pesmi. Ko je bila knjiga tiskana, je bil Murn že na Dunaju; dal jo je lepo vezati v usnje z zlato obrezo in jo poslal Almi, kar naj bi pomenjalo, da si je njo izbral. Alma pa je rekla neki svoji prijateljici, da nima prav nič zoper tak »ritterlichen Minnedienst«. — Tedaj so izpuhtele mladeniške sanje, zavedel se je in spoznal realnost življenja. Pojasnil nam je to v svojih »Norček« in v ciklusu »Fin de siècle«.

Polagoma se je umiril; ostala mu je le otožnost, ki mu pa je bila itak že prirojena; le tesneje se ga je še ovila. Včasih se je še spominjal svoje neverne izvoljenke in nastala je pesem:

»Kar bilo je, to že ni več.
Ugasnil plamen je goreč,
srce je pusto kot oltar.
Kjer zgorel je poslednji žar...
Na ravno zrelj pot me moj

povel spet ostri zanos tvoj...!!
Njen ostrj zanos ga je pripeljal zopet na staro pot in morda ji je celo hvalen zato. Lahko rečemo da, saj so bili

njegovi literarni cilji vzvišeni nad vsemi drugimi!

O kmetu se sicer govori, da je konservativen, da ne ume modernih načel življenja, da ne ume tega, ne ume onega. Vse to je res, a vendar je kmet oni srečni človek, ki se ne bori z mrzlično naglostjo in naglico za vsakdanji kruh. Po mestih se ljudje pehajo danes tako, jutri drugače. A kmet gre svojo počasno pot. Spomladi seje; gorka molitev in vroče prošnje spremljajo to setev. Čez leto pridno dela in goji to, kar je vsejal. Potrebne dežja, moli zani, cela vas ali cela fara priredi tudi procesijo. Jih je Bog uslišal, je dobro, jih ni, no potem kaj se hoče, božja volja je tako. Pride jesen; kmet pridno in skrbno spravi sadove poletnega truda in znoja. In po ziml uživa vse to in misli že na prihodnje leto. Ta življenska borba je torej kaj enolščna.

Vrtinec življenja je tudi Aleksandrova zanesel v to življenje. In glejte, ugajalo mu je zelo. Na zdravnikov nasvet je šel na kmete iskat zdravja. Našel ni zdravja — vsaj popolnoma ne — našel pa je poezijo.

Kmečke pesmi so one, ki so se mu najbolj posrečile. Ob besedi »kmet« je

EMIL LILEK:

O srbski in hrvaški zadrugi in o nazivih za sorodnost zadrugarjev.

(Dalje.)

8. Odgojna vrednost srbske in hrvaške kmečke familije.

V Bosni velja pri kmečkih zadrugah načelo, da se deca ne sme mešati niti med detiče (mladiči od 16. leta do oženitve) niti med odrasle. Zategadelj jejo otroci pri svoji posebni nizki inži, morajo zvečer leči pred ko pridejo detiči in v moške domove od dela in zjutraj ne smejo prej vstati, dokler niso zopet odšli na delo. Otroci morajo domačino ljubiti roko in ne smejo pred njim govoriti, ako niso vprašani. Pokorščina se jim tako čvrsto vcepi v glavo, da jo stariši lahko zahtevajo tudi takrat, ko se hočejo ženiti odnosno močiti. Po narodnem mišljenju je za to potrebno privoljenje starišev, kakor je razvidno iz vseh odgovorov, ki jih je dobil Bogišić na to zadevno vprašanje. V večjem delu srbske in hrvaške kmečke hiše se deca odgaja tudi na pobožnost, moralno čistost in spoštovanje starišev; pri Črnogorcih velja celo pregovor, da je oče svojemu sinu Bog na zemlji. V Bosni se opaža veliko spoštovanje starešine tudi pri mamedancih. Če pridejo čestitaj Bajram reis-el-ulemi, svojemu verskemu poglavarju, mu bodo vsi poljubili roko. Videl sem, da gimnazijec VI. razreda, broječ okrog 20 let, ni korakal poleg svojega očeta, predstojnika Šerijatskega Vrhovnega suda, ampak dvajset korakov za njim.

Odgoj v srbski in hrvaški kmečki hiši ima mnogo sličnosti z japonskim. Prvo kar se japonskemu otroku ubiže je svest, da on ni samostojno posamezno bitje, ampak samo služeči član velike in važne celine in da se mora zaradi tega v lastno korist brezposojno podrediti velikim in malim svrham te skupne celine, to je države. Njej mora žrtvovati svojo lastno voljo, svoje samoljublje, svoj lastni jaz; pokorščina napram starišem, učitelju in državnim oblastim je prvo kar se od njega zahteva. Tudi srbski in hrvaški zadrugar ima svojo lastno korist podrediti dobrobiti zadruga; če je ona močna in bogata, je tudi za njega najboljša poskrbljeno. Da sloni zadruga uprava na ožornosti otrok napram starišem in odraslim napram domačini, na spoštovanju starejšega, razložil sem že v začetku. Temeljni steber japonskega odgoja je **zvestoba**, ki se ima izraziti v požrtvornosti otroka napram starišem, žene napram možu, sluge napram gospodarju in grajana napram vladarju, napram mikadu. Tudi v odgoji srbske in hrvaške obitelji igra zvestoba in požrtvornost ženskega spola, posebej pa mlade, veliko ulogo. Kakor Japonci živi tudi Srbin za svojo domovino in jo ljubi, prepričan, da ves njej pripada. Japonci s prezirom gledajo na sedanji zapadno - evropski dečji odgoj, kateremu je deviza: mladina naj se izživi, naj uživa slasti življenja.

je neverjetno, da bi še živel. Začuti utrip srca, srce se mu razveseli in duh se mu osveži:

»Se bije srce mi, še moči je, oja!«

Na kmetih se je naučil spoštovati in ljubiti zemljo. Kdor ljubi zemljo, ljubi vse, kar prihaja iz nje. On čuti s kmetom; česar se kmet veseli, tega se veseli tudi on; česar se kmet boji, tega se boji tudi on.

Aleksandrov, ki je predvsem opazoval naravo, njeno življenje in bitje, je opazoval tudi ljudi v naravi. On je kmete. Zanimalo so ga najmanjše stvari; vse je hotel videti in vedeti. Iz teh opazovanj je nastalo nekaj pesmi, ki nam slikajo običaje našega kmeta in tudi njegov značaj; posrečile so se mu.

Oglejmo si natančneje le eno. Kmečki mladenič najlepših let, zdrav in krepek, prevzame za očetom posestvo. Sedaj premišluje, kako bo gospodaril. Pride Velika noč, pride bela nedelja; vročina bo. Za Sveto Telo bo že v steblo, o Šmarnem si že našanje žita; ajda bo začnela, tudi njo spravi. Leto bo minulo in vsega bo dovolj. Hei, šmenta, nekaj bo pa le manjkalo! Ženske je treba na kmetiji! Ko pride Kurent, pa povprašam po nevesti, si misli.

Kakor jugoslovenskim kmečkim zadrugam je tudi Japoncem zoperno neprijetno in razuzdano obnašanje mladine pred starejšimi in na javnih mestih, nje-no kritiziranje in obsojevanje starišev, učiteljev in predstojnikov, nieno omalovaževanje, dostikrat celo zaničevanje vsake avtoritete. Zategadelj na tudi nobena država na svetu ni tako malo pristopna prevratnim mahinacijam, kakor Japonska, in upajmo, tudi naša država ne, dokler bo v njej vladal vori označeni vzgojni duh srbske kmečke familije.

Ali ne smemo dopustiti, da bi se njen čvrst in zdrav temelj zmaljal po ljudeh, ki nimajo ni etične ni znanstvene priprave za pravilno presojanje tako važne človeške institucije, kakor je zakonsko, obiteljsko življenje.

(Dalje prih.)

Obrtna razstava.

V II. garderobi toči Fr. Čuček in Cie. iz Ptuja fini šampanjec in butiljska vina. Poleg je krasno opremljen razstavljeni prostor Zdravka Kranjc, kjer ima razstavljene razne barve in gumijaste izdelke tovarne »Vulkan« iz Kranja.

Na koncu hodnika je razstavil Franc Turin iz Celja barvila za perilo, na stenah pa vse slike zdravilišča Rogaška Slatina, Augustina iz Št. Jurja, ki predstavljajo njegovo lesno podjetje in Petle Franca iz Celja. Spedijsko podjetje »Compas« ima obešeno reklamno tablo.

Če se podamo v objekt C, to je v prvo nadstropje, v katerikoli oddelku, vidimo povsod lepo urejene skupine, ena lepša od druge. V sobi št. 1. ima razstavljene raznovrstne čevlje Čevljarska zadruga iz Ljubnega, poleg njene razstavnega prostora Petovija iz Ptuja, ki nudi obiskovalcu poleg čevljev raznovrstne usnjate izdelke, dalje vidimo čevlje Simonovića Gjura iz Zagreba in Spacapana Leopolda iz Polzele, kopita tovarne kopit iz Žusma, lesene evice oskrbnitva Attemsovih posestev iz Slov. Bistrice, Likar Ivan ima pa razstavljene dele od čevljev. Soba št. 2 je določena za usnjarsko obrt, kjer imajo različno izdelane kože Praprotnik Vinko iz Vranskega, Jellenc Ivan in Stössel Maks iz Celja, Banko Marko iz Rečice in Senica Franc iz Vojnika, Mihael Pojavnik iz Celja je razstavil čevlje, Karol Sajovic usnje, Debelak Anton pa eno usnjato obleko.

Soba št. 3 vsebuje univerzalne patentovane čevlje, Dolar & Strelec iz Celja imata razstavljene lepo izdelane tapetniške predmete, Stariše in otroke bodo zanimali raznovrstne igrače brata Pohlina iz Kamnika. Umetnik je v svoji stroki Josip Holy iz Rog. Slatine v izdelovanju vrasuli.

Soba št. 4 je preslikal mojstersko po vzorcu kraljeve obednice na Bledu celjski slikar Stojan Holobar, razstavljena so pa v njej različna zelo lepo izdelana ženska ročna dela.

V sobi št. 5 ima razstavljene okusno napravljene tiskovine, plakate, vizitke, vezane knjige Marižborska tiskarna in

Spomladi pa gredo in vrašajo po stari navadi:

»Stara vera, star denar!
Hočem ti biti gospodar.
biti edini drug...!«

Malo se obotavljajo, da so si kmalu dobri in mati že blagoslovila mladi par: »Bog blagoslovi par«, oče priklima, češ radi dote si ne bomo šli v lase »dve skrinji rjuh« — in vsi končalo molitev v mislih z polglasnimi vzdihom »Bog oče, sin in sveti duh!«

Pa pride dan veselja in ženitovanja. Kako hitro nagli svatovski vozovi čez širna polja. Vse se leskeče in svetli. V solnce se bliskajo peroti golobov in golobice, komati konj, svetli nakit. Kako sopejo konji v urnem begu in pod cvetlicami se jim blešče v grivi risani trakovi. Lepi so drugovi, polni in rdeči, lic so družice.

»ali ženin in nevesta
sta najlepša v pas in lice...«

O poroki sami nam Aleksandrov ne govori. Svatje so že doma. Tašča jim prihaja naproti in s kupico v rokah pozdravlja snaho. To sceno nam je podal

tiskarna Rode - Martinčič iz Celja. Hohnjec Miloš kaže svojo kiparsko umerjenost, fino pozlačen in polihromiran tabrnaki, ena postaja reliefnega križovega pota, otroški nagrobni spomenik iz hrastovega lesa, zelo lepo je izdelan cerkveni lesteneč, v katerem je vrezanih osem glavnih cerkvenih praznikov. Slikar Bevc ima razstavljene tri oljnatelike pokrajino na polju, okvir od kiparja Hohnjeca, pri na oltarju je delo gđc. Šparhakel. Steklo - graverska dela tvrdke Weinerjevih naslednikov. Lično in zelo lepo je izdelan majhen sodček sodarja Golčerja iz Celja s tremi oddetki in rezbarjami kiparja Hohnjeca. Vavclav Schramm iz Celja je razstavil lastno izdelane godbene instrumente.

V sobi št. 6 je posebno interesanten pleten čoln zunaj posmolen. Čoln je lahek, da ga vsak lahko nosi. Ima pa tudi dva kolesčka, da se ga lahko na suhem prepeljava in razni pleteni izdelki Alojzija Praha iz Celja. Repič I. G. iz Polzele ima mizarske izdelke, Sterniša Josip pohištvo in kar bo zanimalo zlasti roditelje in njihovo mladino originalno otroško gugalnico.

Soba št. 7 ima štiri razstavne prostore, v prvem ima zelo lepo razstavljene buteljke konjaka, raznih likerjev in drugih opojnih pijač, ter rad postreže s svojo izborno kapljico Pavel Novak, izdelovatelj likerjev iz Celja, tudi je napravil baje v svoji stroki največ kupčij, v drugem je razstavil Wagner Fr. iz Št. Jurja ob T. lepo iz javorjev. lesa izdelano spalnico, Jazbec iz Celja svoje tapetarske predmete, Josip Roic, mehanik v Celju, šivalne stroje in druge v njegovo stroko spadajoče predmete.

Soba št. 8 vsebuje različne razstavne predmete gozdne urada v Oplotnici, leseno volno, Minka Repovš iz Celja ima razstavljene fine steklene kozarce, steklenice in različne porcelanaste predmete, Vabič Vinko hmelj, Pinter & Weber iz Celja bombone in čokoladne izdelke, Vrenko in Tajnšek iz Celja razno pohištvo, Teharska industrija razne stole, Baumgartner Ivan iz Celja pohištvo in Miklavc Franc iz Bočne lično izdelan otroški voziček

V garderobi na levo zapazimo krasno spalnico mizarja Franca Vehovar in na desno Ignaca Toplaka iz Celja. Zelo elegantno je opremljena soba tvrdke Josik, tapetarja v Celju.

V drugem nadstropju je razstavila v sobi št. 3 sekv. tovarna iz Liboj razne kamenine, kemična tovarna Šoštanj klej in druge izdelke. Kunc Josip iz Ljubljane rute, tvrdka Jug & Zupančič pa lepo izdelane tkanjine, zlasti eno vrsto »Ciciban«. Tkalnica v Preboldu predčuje obiskovalcu tkanine in njihovo izdelovanje na strojih.

V sobi št. 4 se dopade vsakemu obiskovalcu razstava likerjev celjske tvrdke F. S. Lukas, Cerar Franjo iz Domžal vam postreže s klobuki, Martin Orehovec pa z različnimi kabanami. Za zimo pa poskrbi Marija Fröhlich iz Celja s svojim krznarskim blagom.

V sobi št. 5 pa kraljuje celjski čevljariji s svojimi izdelki, damskimi in moškimi čevlji in z vsakovrstnimi luk-

Murn res mojstrsko. Hitro je spoznal našega kmeta. Tašča vprašuje »Kam svatje vi?« in fingira začudenje »Ker vseh vas ne poznam«. Toliko vas je, in takoj gre dalje:

»Ah, meni vse se zdi
z nevesto greste k nam.«

Med svati gleda po nevesti: »pa ktera mi nevesta je?« In v svoji dobrodrušnosti meni, katera pa naj bo, če ne najlepša:

»Gotovo ona, ki najbolj cvetel.«

Sedaj pa ji napije in ji preda s tem takorekoč ključke cele hiše:

»S tem vincom si napij.
Bog daj nam srečnih dni —
odprli hišo smo ti in kleti.«

Bahato in razkošno kmečko »ofcet« pa nam Aleksandrov opiše v dveh verzih in dovolj izvemo. Vse ostalo prepusti na voljo naši fantaziji.

»In pili so in veseli bili
tri dni in tri noči!«

suznimi. Razstavili so: Mihael Pak, ki ima razstavljena tudi ortoped. dela, Iv. Prevolshek, Kolšek & Cvelber, Rudolf Kovačič, Ivan Lavtar, Jožef Plevčak, Jakob Majcen in Rudolf Zontič, poleg sta pa razstavila še čevljarska mojstra Josip Gregl iz Brežic in Stefan Razboršek iz Teharjev. Krojač Matija Stipič kaže uniforme in civilno obleko.

Soba št. 6 ima okupirano s pletarskimi predmeti Pletarna Strnišče. Dalje je izložba v sobi št. 7, kjer ima razstavljene različne knjige, papir, pisalne stroje in razne slike celjska knjigarna Goričar & Leskovšek.

Soba št. 8 ima velike dragocenosti: krasne ure, latino, dragulje itd. Salmič Rafkota, Gatej & Co. in Zlatarke v Celju, Anton Lečnik ima razstavljene uro lastnega proizvoda, Motnikar Ferdo iz Zagorja pa električno uro lastnega izuma.

V sobi št. 9 ima razstavljene ženske klobuke Ana Staudinger iz Celja, Franc Meško krojaške predmete, Anton Fornara dežnike, Marija Dergas fino perilo, krojaški mojster Jakob Kovač lepo izdelane obleke, Ivan Ivačić damske obleke, fotograf Josip Pelikan dovršene fotografske slike, vsi iz Celja.

Soba št. 10 kaže obiskovalcu Rudolfa Stermeckija različno perilo, Drago Cerlini, tvornica kravat, ima za vsak ukus pripravno kravato. Smolnikar Mary, modne predmete. Verbošek Fani perilo, Vrečko Draga steznike.

V zadnji sobi v tem oddelku imata mojstersko izdelano moško obleko Maks Zabukošek in Mastnak, krojaška mojstra v Celju, Sinkovec Anton iz Grosuplja vrvi in vrvarske izdelke, distilerija Robert Diehl razne likerje in raznovrstno žganje, tovarna Bistrica gumbe, Ivan Bizjak, krojaški mojster v Celju fino izdelane moške obleke, mizar Lampret ima razstavljeno omaro, v katero se lahko spravi postelja, Jožef Pest iz Zagreba pa razne vzorce pri krojevanja oblek.

V garderobi na levo vam nudi tvrdka Josip Rajšter iz Šoštanja kandidate, poleg ima pa razstavljeno umetno škrlje tovarna umetnega škrlja iz Laškega. Gospodinja bo gotovo zelo zanimala izložba tovarne Westen iz Celja, vse kar se rabi v kuhinji, naides tam.

Utrujeni smo, ko smo pregledali vse te raznovrstne predmete. Niti od daleč nismo mislili, da zmorejo pridne in delavne roke naših vrlih, podjetnih obrtnikov in industrijcev kaj podobnega. Ponosni ste lahko obrtniki na se, na vaše pomožne moči, da ste s to razstavo dali sebi zadoščenje in mestu Celju. Poznala vas bode sedaj ne le vsa Slovenija, ampak cela Jugoslavija, da ste res zmogli ustvariti kaj lepega in solidnega. Čast vam in vsem drugim, ki ste se trudili za to prireditve.

Politične vesti.

Sestanek naše antante v Marijskih Laznih. Načrt glede sestanka v Marijskih Laznih se je nekoliko spremenil. Dr. Beneš, dr. Ninčič in rumunski zunanji minister Duca se sestanejo

Murnova zadnja pesem je balada o »Damijanu«. Dr. Prijatelj pravi o njej, da je bolj vdihnjena nego zapisana na papir. Napisal jo je v zadnjih trenutkih, par dni pred smrtjo.

V baladi je nek čuden ton, nekaj mirnega in udanega. Soseda Damijana bodri pesnik skozi zid, naj vendar ne bo preveč bolan, rajši mu pošlje vinca, da ga potolaži. Tudi niemu samemu ni nič kaj dobro: on si pa le želi, da bi mu že skoro bilo:

»Takrat potrkam, Damijan, ti na

zid,
Takrat bom mandelincev in življenja sit.«

Damijan je najbrže Murn sam.

Aleksandrov ni dosti pilil svojih pesmi: le takrat, če se je to dalo storiti brez škode pesmi. Misli radi rime ni izpreminjal. Njegov pesniški izraz je trd in tudi rima in ritem sta trda. Najboljša plastična podoba pa so brezdomno njegovi »Vlahi«.

Vlahi.

»Z mehovi pod pasko gredo,
v dolgih plaščih suknenih gredo,

s Pašičem in Bratianom dne 24. tm. v Pragi, ker se 30. tm. začne zasedanje Zveze narodov v Ženevi. Pred sestankom v Pragi se bo vršila v Marijanskih Laznih konferenca med Pašičem in Benešem glede obnove in razširjenja češkoslovaško - jugoslovanske pogodbe.

»Koroški Slovenec« poroča iz Gredin, da so tamkajšnji Nemci in nemčurji zelo veseli, ker so dobili župnika »Nemca« Laitnerja, ki je bil svoj čas poljski narodnjak, sedaj je na najstrastnejši renegat. Ko je umrl večletni cerkveni ključar, Slovenec, mu ni hotel iti nasproti. Pred kratkim je umrla priprosta kmetica, velika dobrotnica revežev, ko je bilo treba iti do znamenja nasproti, tudi župnik ni imel časa. Žalostno je, da se vera izrablja v nacionalne in politične namene.

Vez med češko in jugoslovansko valuto. Dr. Rašin, bodoči češki finančni minister bo skušal doseči skupno pot z jugoslovansko valuto, ker je mnenja, da je dinar več vreden, kakor notira na borzi.

Avstrija in uvoz iz Jugoslavije. Avstrijski poslanik je posetil 17. tm. zunanjega ministra Gavriloviča, da se informira o prepovedi izvoza iz naše države. Posebno se interesira ali se bo prepovedala tudi izvršitev onih kupčijskih sklepov, ki so že dogovorjeni in plačani. »Wiener Allgemeine Zeitung« javlja, da do tega ne bo prišlo, ker je ves izvoz življienskih potrebščin zavarovan s pogodbo.

Zbiranje madžarskih čet ob naši meji. Iz madžarsko - jugoslovanske meje prihajajo vesti, da se je zbralo na meji precejšnje število madžarskih čet. Madžari se baje hočejo polastiti 28 krajev, ker trdijo, da spadajo pod njihovo oblast. V Genovi se je sestala vsled tega komisija zveze narodov, ki bo proučila madžarsko trditve. Pri pogajanjih sodelujejo tudi zastopniki Jugoslavije in Madžarske.

Medzavezniški dolгови. Bankir Oto Kahn se je vrnil po trimesečnem potovanju po Evropi v New-York, kjer je povedal novinarjem, da bi bilo umestno, če bi Amerika poslala oficijelnega zastopnika v reparacijsko komisijo. Zagovarja, da treba medzavezniške dolgove urediti.

Nova gospodarska pogodba med Rusijo, Kitajsko in Japonsko je presenetila svet, ker je naperjena proti angleškemu in ameriškemu imperijalizmu, ki so prištevati Kitajsko že v svojo interesno sfero ter upali napraviti iz nje nov vir izkoriščanja.

Celjske novice.

Iz krajevne organizacije JDS v Celju. Krajevna organizacija JDS v Celju je imela te dni pod predsedstvom g. dr. Kalana sejo, v kateri so se vzela v pretes razna tekoča vprašanja. Med drugim je poročal upravitelj bolnišnice g. Ivan Prekoršek o naglo naraščajoči nevolji med državnimi nameščenimi, ker država ničesar resnega ne stori za izboljšanje njihovega bednega gmojnega položaja, na drugi strani pa tudi ni nobenih dalekosežnih ukrepov proti naraščanju draginje najnujnejših življienskih potrebščin. Predlagal je resolucijo, v kateri se poziva vlado, da stori napram

k tlem sklonjeno glavo.
vsi imajo visoko telo
in držijo se žalostno.
da nikoli tako!

S piščalkami na ustnih gredo,
v klobukih širokih gredo
in zdaj z desno roko
in zdaj z levo roko
piščali prebirajo žalostno.
da nikoli tako!

Z mehovi pod pasko gredo,
v dolgih plaščih suknjenih gredo
pa v klobukih širokih gredo —
in naprej gredo in nazaj gredo
in zapiskajo še za slovo.
da nikoli tako!

V svojih pesmih ima prav mnogo narodnih motivov: poleg slovenskih dob se pri njem še: škotske bajke, slovanska narodna in dr. Večkrat se ukrade v njegove pesmi tudi kak mističen motiv; v tem oziru je vplival nanj najbrže francosko - belgijski pisatelj Maeterlink.

državnim nameščencem v označen smeri brez odlašanja svojo dolžnost, poziva pa se tudi vse tri demokratske poslance iz Slovenije, ministra dr. Zerjava, dr. Reisnerja in dr. Kukovca, da v demokratskem klubu kakor pri vladi predložijo z vso resnostjo in ostrostjo položaj ter se naj nikakor ne zadovoljijo s kakršnimikoli polovičarskimi odredbami.

Pokrajinski namestnik Ivan Hribar je dospel v ponedeljek dopoldne v Celje in si je ogledal obrtno razstavo, šel je od objekta do objekta in se zelo pohvalno izrazil o razstavljenih predmetih.

Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju ima svoji redni občini zbor v petek dne 25. tm. ob 8. uri zv. v mali dvorani Nar. doma na sledečem sporedu: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev. 3. Predavanje »O bistvu dela za zaščito dece in mladine« gđc. Alojzije Štebijeve, voditeljice odseka za zaščito dece in mladine v Ljubljani. 4. Sliščamosti. Vse, ki jim je na srečo naša uboga deca, vabi odbor.

Obrtna razstava v Celju. V soboto dopoldne je obiskalo vključno deževnemu vremenu razstavo precej obiskovalcev, popoldne pa se je zvedrilo in proti večeru se je zjasnilo. Zato je bil obisk pri večernem koncertu zelo živahen. V nedeljo je bil krasen dan, ki je privabil goste iz vseh krajev v mesto. Razstavljeni prostori so bili naravnost oblegani, obiskovalci so bili večinoma tuji, ki so se čudili in divili, da more tako majhno mesto prirediti kaj takega. Vsak je odhajal z zadovoljstvom iz razstave. Napravilo se je zelo veliko kupčij, tako da so bili razstavaljanci in obiskovalci zadovoljni.

Obrtna razstava v Celju se zaključuje nepreklicno v torek dne 22. avgusta zvečer ob 7. uri. Razstavljeni predmeti se smejo odstraniti le sporazumno z razstavno pisarno odnosno tainikom gosp. podžupanom Zabkarjem.

Splošno žensko društvo Celje naproša dotične dame, ki so razstavile ženska ročna dela, da si ista odnesejo v torek ob 7. uri zvečer, oziroma v sredo zjutraj, ker mora biti soba do poldne izpraznjena.

Sobotni dež je precej ohladil ozračje, kajti vročina zadnjih dni je bila naravnost neznosna. Jutra in večeri so postali zelo hladni. Ker je bila narava tako lepo prerrojena in je bilo v nedeljo krasno vreme, so se meščani oddali popoldne v okolico, da se navžijejo svežega zraka.

Kino Gaberje. Danes v ponedeljek in jutri v torek se predstavlja »Greh jedne noči«, drama v 5 del. V glavni vlogi Adolf Hille. Predstave se vrše ob nedeljah in praznikih ob 7. in 9. uri, ob delavnikih ob pol 9. uri zvečer.

Turistika in šport.

Športni klub Maribor — Športni klub Celje 4:2 (2:2). Prijateljska nogometna tekma, ki se je vršila v nedeljo v Celju ter končala z zmago Mariborčanov nas v nobenem oziru ni zadovoljila. Igralo se je na obeh straneh dokaj nepremišljeno in brezsmoteno, tako da tekma ni nudila tega užitka, kakor se je prvotno pričakovalo. SK Maribor je bil taktično in zlasti tehnično brezdvomno boljši od Celja, vendar pa nas

Aleksandrov, več več jezikov, je tudi prevajal. Že v almanahu »Na razstanku« je objavil prevod Puškinovega dialoga »Razgovor med knjižotržcem in poetom«. Prevajal je tudi Lermontova in Koljocova.

Tudi poljsko literaturo je dobro poznal ter občudoval »gigantsko neobsežno lepoto« Mickiewiczevo. Znan je zlasti prevod »Ode na mladost«.

Murn je bolj za široko ljudsko maso, za kmeta. Sam bi se vkoreninil in rodil sadove, ker bi ga ravno oni najbolj razumeli. Slovenska inteligenca ga je prespala, vsaj navidezno.

Mladi sanjači so nekoč zasanjali o slovenski moderni: zastavili so svoje mlade moči in delali, da so nam ustvarili to, kar imamo; mnogo lepega so nam dali. I Aleksandrov je bil med temi neumornimi delavci, le prerano je o-magal.

Naj še podam karakterizacijo, katero je zapisal naš Župančič o Murnu:

»Skrijančki, polja cvet.
to bil je vaš poet...«

je klub, ki stoji v prvenstvu Slovenije na drugem mestu, razočaral. Dejstvo, da je moral nastopiti z dvema rezervama, nikakor ne opravičuje njegovega slabega dneva. Ugajala je samo desna stran napadalne črte ter deloma obramba, medtem ko je bila halflinija zelo šibka. — Športni klub Celje je igral požrtvovalno, vsa čast! Požrtvovalnost je pa tudi njegova edina dobra lastnost. Ravno ta tekma je pokazala da razpolaga SK Celje z dobrim, zdravim materialom, iz katerega bi se dala ustvariti vzorna enajstorica. Toda skupna igra, medsebojno razumevanje in vsaj malo tehnik — to so lastnosti, ki si jih moštvo lahko prisvoji le potom vztrajnega, sistematičnega treniranja! Malo več resnosti in veselja do pozitivnega dela! Uspeh bi se pokazal v najkrajšem času. Samo tekme, igrane od časa do časa, pa ne bodo dvignile igrancev nikdar nad dosednji nivo! Vse priznanje zaslužijo pač vratar Ratajc, levi back Čančar ter posebno centerhalf Deržai. — Potek igre: Maribor takoj napade ter zabije v 3. minuti prvi gol. Toda že v 12. min. izravna Ogrizek in v 15. min. zabije Štribar vodilni gol za Celje. V 25. min. foul s strani Celja, sodnik diktira enajstetrovko proti Celju: Maribor izravna. Igra je odprta, napadi se menjujejo, ki pa ostanejo vsi brezuspešni. Nasprotnika sta si cel čas enakovredna. Polčas 2:2. V drugi polovici Celje zelo popuška, Maribor je stalno v napadu. V 14. min. tretji gol za Maribor. Celje igra samo z desetimi igralci. Vključno temu pa si opomore proti koncu igre ter ostro napada, vendar ne zna izrabiti nekoliko ugodnih šans. V poslednjih minutah zopet oster napad gostov, katerim se vsled taktične napake desnega backa Celjanov posreči zabiti 4. gol. Koti 9:2 za Maribor. Sodnik g. Ochs zelo dober. — Dopoldne je igral naraščai SK Celje z naraščajem Atletikov ter zmagal z 5:0.

Dopisi.

Iz Savinjske doline. Obrtna razstava v Celju 12.—22. avgusta. Dopis iz Savinjske doline poroča našemu slovenskemu občinstvu o otvoritvi prve sloj. obrtne razstave v Celju, katera se je otvorila slovesno 12. avgusta ob navzočnosti gospodov državnih, okrajnih, občinskih in obrtniških zastopnikov ter obrtnikov in obiskovalcev pred krasno okinčanim vzhodom. Govoril ki smo jih slišali, so marsikoga ganili, da mu je srce veselja trepetalo. Besede izrečene v čast obrtništva so napravile na vsakega največji vtis, vspodbudile so nas obrtnike, da hočemo in bomo posvetili vse svoje sile in moči svojemu delu. Prav so govorili gospodje, da noben človek ne more živeti brez obrtnika. Kamorkoli se ozremo, kar primemo v roke, vse je delo obrtništva. Brez obrtnika ne more obstojati nobena družba, tudi država ne. Pri teh pozdravih na obrtniški stan so zagrmeli v daljavi topiči nad krasnim celjskim mestom, godba pa je zaigrala himno »Bože pravde«. Ko sem pogledal razstavljene predmete, sem se čudil krasno izdelanim izdelkom in čutil v sebi ponos, da sem obrtnik. Državni in voditelji obrtne razstave pa naj podpirajo našo domačo obrt, naj preskrbijo, da dobimo lahko sirovine in da razpečamo izdelke naše domače industrije v inozemstvo. Le tako se bo zboljšala domača obrt, se razvijala in bode v čast ne samo Sloveniji, ampak celi Jugoslaviji. Obrtnik.

Norimberk, 15. VIII. 1922. V dneh, ko se vrši v naši beli Ljubljani vsesokolski zlet, ustanovili so tukajšnji Slovani Sokola v Norimberku. Namen istega je, vse v bližnji okolici bivajoče Slovence spraviti v en krog. Idejo so sprožili naši najbližji sosedi. Čehi. Neutrudljivo delujejo tukajšnji uradniki konzulata Češkoslovaške republike za procvit društva. Jaz kot Slovan, obdan od samih Nemcev, sem iskal slovensko družbo. Isto sem našel pri društvu.

Že pred 20. leti so ustanovili takrat sem naseljujoči se Čehi Telocvično jednoto »Palacky v Norimberku«. Društvu je uspešno delovalo na kulturnem polju. Imeli so svoj tamburaški zbor in svojo knjižnico. Ali v najlepše delovanje, ko je društvo štel 140 članov, prišla je svetovna vojna. Seveda so nemške oblasti takoj društvo razpusile in inventar zaplenile. Tako so mislili nekateri, da ne dobe nikdar več 700 knjiž obsega-

joče knjižnice nazaj.

Po svetovni vojni so pa tukajšnje oblasti po posredovanju »Česko - Slovenskega konzulata« takoj vrnille knjižnico. Nekaj knjig je bilo poškodovanih, druge so pa bile v obče dobre.

»Sokol« je tudi ustanovil češko šolo. Dvakrat na teden poučuje eden od g. uradnikov od konzulata zvečer 3 ure, da se učimo češko in da spoznavamo češko in sploh slovansko kulturo. Šolo obiskujemo skoro vsi Slovani, Čehi, Poljaki, Rusi in Jugoslavlani.

V družabnem življenju tičimo večinoma vedno skupaj. Pri tedenskih sestankih vidiš doktorja, uradnika, obrtnika, dijak in delavca skupaj. Razlike ni med nami, ker smo vsi Slovani. Vinko Rebek.

Dnevna kronika.

Kje stanuje kraljevski par. Kralj Aleksander in kraljica Marija stanujeta v Marijanskih Laznih v hotelu »Weimar«, kjer je stanoval pokojni angleški kralj Edvard VII. Ta hotel je zgodovinska zgradba. Tu je stanoval nemški pesnik Goethe v letih 1821. in 1822. Hotel leži nad katoliško baziliko, ima štiri nadstropja in je zidan v baročnem slogu. Kraljeva dvojica stanuje v prvem nadstropju.

Italijani aretirali udeležence vsesokolskega zleta. Italijanske oblasti so aretirale 17. tm. v Postoini 34 udeležencev vsesokolskega zleta v Ljubljani, pod pretvezo, da so njih potni dokumenti pomanjkljivi. Med aretiranci sta tudi dve gospodični.

Katoliški škof proti orlom. Kotorski katoliški škof Uccellini je izrekel ob priliki sokolske slavnosti v Gienoviču nastopne značilne besede: »Na škofovskem sestanku v Zagrebu sem rekel, da ne bom pristal na to, da se v moji škofiji smujejo orlovska društva, ki so samo zato, da razdvajajo naš narod. V jugoslovanskem Sokolstvu nisem opazil nikdar ničesar, kar bi žafilo verske čute našega naroda, pač pa sem opazil vse ono kar krepi vero in edinstvo jugoslovanskega naroda in moč njegove države.«

Bogoslovce vseh veroizpovedanj je oprostil vojni minister vojaške službe. Zgodilo se je to na intervencijo katoliških škofov, ki so prosili za oprostitev katoliških bogoslovcev. Vojni minister pa je oprostil sploh vse bogoslovce.

Bogat angleški skladatelj. Nedavno je umrl angleški »skladatelj« Frank De-an, ki je komponiral razne poulične melodije. Za »Margherite« je dobil 28.000 Lstr., za plesni komad »Zveze Aleksandra Ragtime« 120.000 Lstr. itd. Zapustil je ogromno premoženje.

Rodbinska drama. Iz Petrovca v Srbiji poročajo, da se je prošlo nedeljo odigrala tamkaj krvava rodbinska drama. Radivoj Milovanović, uveloden meščan v Petrovcu, je z nožem zaklal svojo ženo Milico ter potem sam prijavil sodišču izvršeni zločin. Izjavil je, da je izvršil zločin zaradi ljubosumnosti. Milovanoviča so pridržali v zaporu.

Vlomi in tatvine. Velikanski navaž in praznično razpoloženje prebiv sva v zadnjih dneh, ko je bilo vse na ulicah, so izrabili razni temni elementi, ki so se nritepli v Ljubljano, za vlome in tatvine. Poleg številnih manjših in večjih tatvin je bil izvršen vlom v stanovanje Antona Lukmana, kjer so uzmoviči odnesli za 150.000 kron zlatnine, vdovi Hrajer v Mišičevi vojašnici pa 100.000 kron vredno briljantno brošo.

Požar na Velebitu. »Ličke novine« javljajo, da so začeli vsled silne suše in neopreznosti goreti na Velebitu gozdi. Listi opozarjajo kmete, da so gozdi naše bogastvo ter naj se poudajo na gašenje.

Industrijska kriza v Češkoslovaški. Iz Witkowitzewih železnih tovarn so odpustili zopet 1000 delavcev, pred kratkim pa 500. Število brezposelnih znaša v Češkoslovaški 380.000. »Tribuna« navaja kot vzrok delavske krize rapidno naraščanje češke krone.

Madžarski aeroplan na našem ozemlju. 11. tm. se je pojavil na našem ozemlju pri Barču madžarski vojni aeroplan, kateri je kratak čas krožil in se zopet oddaljil na madžarsko stran. Letalci so metal neke letake, katere je pa veter odnesel vse preko meje na Madžarsko.

Katastrofalni padec nemške marke. »Daily Chronicle« priobčuje izjavo nem-

škega kanclerja dr. Wirtha o padcu nemške marke. Konečno pripomni, da temeljni trenutna katastrofa marke v glavnem na bojznih pred Francijo, katere hoče Nemčijo zadaviti. Polom Nemčije bi bil grozen. Le če je dobra volja lahko rešimo Evropo in Nemčijo.

Šahovski mojster dr. Vidmar iz Ljubljane je dobil na šahovskem turnirju za svetovno mojsterstvo v Londonu tretje darilo. Prvi dosedanj šahovski svetovni mojster je španski Kubanec Capablanca, drugi Rus Alekin in tretji dr. Vidmar.

Odkritje dveh novih solnc. Ravnatelj astro - fizikalnega observatorija v Vancouveru (Britska Kolumbija) dr. J. S. Plaskett je odkril dvoje novih solnc, ki sta oddaljena od zemlje 52 trilijonov milj. Zarki teh solnc so se potrebovali do našega planeta 5000 let ter imajo 186.000 milj na sekundo. Vročina ten solnc znaša približno 30.000 stopinj Fahrenheita. Eno je 75 krat večje od našega in 12.000 krat svetlejšje.

Cerkve za kadilce. Kajenje v južno-amerikanskih cedkvah je nekaj navadnega. Neki angleški obiskovalec, ki je hodil po Peru pripoveduje, da je videl v cerkvi v Limi nekaj vernikov, ki so kadili debele cigare, pri zakristijskih vratih pa je zapazil škofa, ki je v ornatu užival isto sladkost. Vendar je določena za kadilce posebna služba božja. Če je preveč vroče, pozove duhovnik vernike, naj slečejo svoje suknje in odpro ovratnike.

Velika draginja v Splitu. Solitski listi javljajo, da čakajo Split težki dnevi glede živila in kurjave. Drv imajo malo po skladiščih, a še ta stanejo danes 200 K m³, do zime bode poskočila cena na 3—400 K, vsled česar bodo delavci in rezeži morali zmrzovati in poginiti mrza. Čebula, krompir in druge živilienske potreščine so zelo drage, požni se bodo podražile za dva do trikrat. Kriza, ki že sedaj vlada med raznimi stanovi, se bo na tak način spremenila v katastrofo.

V vlakcu oropan je bil te dni lesni trgovec Ernest Sabathy iz Brezna nad Mariborom. V Palanki je prodal večjo množino lesa. Na potu domov je bil blizu Broda na stranišču brzovlaka napaden od dveh neznanih mož. Eden mu je z robcem zamašil usta, da ni mogel klicati na pomoč, drugi pa mu je pobral denar. Ko je začel vlak počasneje voziti, sta roparja pred drugo postajo skočila z vlaka in izginila brez sledu.

Iz Save so potegnili pri Zagrebu 2 moški trupla. Ugotovili so, da sta utopljena učenca Leopold Strbuca in Gjuro Štiha, ki sta se utopila v torek.

Gozdni požari. V Bosni in južni Srbiji so izbruhnili katastrofalni gozdni požari, ki so napravili millionsko škodo. V državnem gozdu Ladenica pri Sarajevu je zgorelo okoli 100 ha gozda. Tudi okrog 30.000 kg sena je požrl plamen. Največji ogenj pa je izbruhnil na Pelješcu, ki se je razširil na 50 km. Nadalje so izbruhnili veliki gozdni požari pri Podgorici, v okolici Sandžaka in v Fočih. Tudi v Plevlju je začel goriti gozd. Gašenje je ponekod brezuspešno.

D'Annunzijska nesreča. Kakor smo poročali, se je razširila novica, da je d'Annunzio padel iz aeroplana in se precej poškodoval. Vest pa ne odgovarja resnici, ampak gosna Baracca, njegova priležnica ga je v razjarjenosti vrgla z balkona na vrt pod balkonom.

Amerikanec napaden. V kraj Trovrih, okraj Ogulin, se je vrnil nedavno iz Amerike kmet Turkaali. Te dni je šel menjat dolarje ter se vračal domov z veliko svoto denarja. Na potu so ga čakali trije njegovi sosedi, oboroženi s puškami. Ustrelili so parkrat nanj in ga težko ranili, nakar so mu vzeli 436.000 kron. Turkalja so nezvestnega našli in peljali v bolnico. Prišel je za kratek čas k zavesti, da je mogel dati nekaj podatkov, potem je pa umrl. Napadalec so izsledili in našli pri njih še 400.000 K. Zločinci sedijo zdaj v ječogulinskega sodišča.

Tatvina milijonov v restavrantu. Soprog nekega dunajskega trgovca je iz strahu pred tatovi nosila svoj denar in dragocenosti v ročni torbici. V njej je imela več sto tisoč kron in draguljev v vrednosti do pedeset milijonov kron. S svojim soprogom je šla v restavrant na Lobkovičevem trgu v Zagrebu in po-

stavila torbico na stol poleg sebe. Ko je čez nekaj časa pogledala na stol, ni bilo več torbice. O tatui nimajo še nobenega sledu.

Nesreča. Pred nekaj dnevi se je podala večja družba v škocjansko jama. Med njimi je bil tudi Fridrih Pretz. Mladenci so hoteli raziskovati jamo, a so kmalu, ko so prodrli bolj globoko v jamo, zapazili, da ni med njimi več Pretza. Ni bilo treba dolgo iskati. Ugotovili so, da je padel čez 85 m visoko skalo in se ubil. Obležal je na mestu mrtev. Pokopali so ga v Trstu ob zastopstvu športnih društev.

Samomor dečka. V Moholu v Vojvodini se je obesil 15 letni deček na dvoriščni starišev svoje ljubice. 15 letne deklice. Vzrok samomora je, ker so dečkovi stariši zabranili, da hodi k deklici.

Zahvala. Spodaj podpisani pogorelec se zahvaljujem vsem župljanom in sosednjim občinam, da so mi pripomogli s tako izdatno požrtvovalnostjo, kakor bi se človek nikdar ne nadejal, da so ljudje še na svetu, ki imajo čut in srce za ubogega človeka. Zahvaljujem se g. dr. Červinku, da se je na poklic fanta g. Pergerja takoj odzval in prihitel na kraj požara ter ponesrečenko obvaroval. Zahvaljujem se g. dekanu Medvedu za njegovo darilo. Zahvaljujem se tudi molima sestricema za izdatno podporo lesa in vožnje. Vsem požrtvovalnim naj-srečnejša hvala. Jakob Čmak, nogorelec, Presejše pri Braslovčah.

Antiseptično, čisteče, osvežujoče, oživljajoče in krepijoče deluje lekarnarja Fellerja prijetno dišeči »Elsafinid«, mnogo močnejši in boljši kakor francosko žganje za drgnjenje rok, nog, hrbta in celega telesa, kakor tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, skozi 25 let priljubljen. 3 dvojnate steklenice ali 1 specialna steklenica z zamotom in poštino za 72 K pošilja: E. V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 356, Hrvatsko.

POKRAJINSKA OBRTNA RAZSTAVA V MARIBORU.

(Od 8. do 17. septembra.)

Prijavni rok je dne 10. tm. potekel. Pozneje došle prijave se pod nujenim pogojem ne morejo upoštevati. Le v res izjemnih slučajih se bodo prijave še npoštevale, če bo to dopuščal čas in prostor.

Obisk iz južnih krajev bo zelo številan. Te dni je dospela prijava nad 100 srbskih kmetov, ki si korporativno ogledajo razstavo. Veliko zanimanje vlada tudi v inozemstvu, posebno v Avstriji in Češkoslovaški, od koder se obeta številan obisk.

Dodelitev prostorov. Te dni se dopošljejo vsem razstavljalcem obvestila o dodeljenem prostoru. Proti dodelitvi je dopusten ugovor tekem treh dni po sprejemu obvestila. Pozneje je vsaka izprememba izključena, kan naj blagovolijo razstavljalci upoštevati.

Dodelitev častnih kolain in diplom se bo vršila ob priliki otvoritve. Razstavne predmete bo ocenila tik pred otvoritvijo razstave posebna komisija. Opozorjamo pa ponovno vse razstavljalce, da pridejo v poštev samo oni predmeti, ki dospejo pravočasno na razstavni prostor tj. najkasneje do 3. septembra tl.

Veliki obrtni zbor ob priliki razstave se bo vršil dne 9. in 10. septembra. Prosimo vsa obrtna društva, da se temeljito in stvarno pripravijo za ta zbor in naj na to že danes opozore vse svoje člane. Čim več nas bo, tem več bomo dosegli. Častna dolžnost vsakega obrtnika pa je, da se zbora udeleži in tako pripomore k skupnemu uspehu.

Pisarna razstavnega odbora se je preselila iz dosedanjih prostorov na Aleksandrovi cesti 22 na stavbišče razstave. Vhod pri malih vratih iz Razlagove ulice ali pa pri glavnem vходу v Prešernovi ulici.

Točnost! Dela na razstavnem prostoru se bližajo koncu. V svrhu pravočasne opreme vseh prostorov in razvrstitve razstavnih predmetov je pred vsem potrebna točnost razstavljalcev tako glede dovoza, kakor glede opreme. Vsakdo naj skrbi, da bodejo njegovi prostori okusno opremljeni in da bodo dela pravočasno izvršena.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Štanič.

Dotična znana oseba, ki je v četrtek 17. tm. zvečer ukradla moško kolo v gostilni »Branibor«, naj isto nemudoma vrne, drugače se bode proti njej sodnijsko postopalo.

Dijak

išče stanovanje s
zapriskom. Ponudbe
na upravo »Nove Dobe«.

Vstopnice

kakoršne so predpisane, ima v zalogi
Zvezna tiskarna.

Najboljši mizarški klej in razne moderne okove

po najnižji ceni nudi 690

JOSIP JAGODIČ
CELJE, GLAVNI TRG.

Mesto hišnika

iščeta zakonska brez otrok v srednji starosti. Mož je zaposlen v Celju. Ponudbe na 950 2-1 Hriberšek, Gaberje 101, Celje.

Učenec

poštenih starišev, se sprejme za
brivsko obrn pri Fran Krajnc-u
brivec, Celje, Glavni trg. 956

Ali zahtevate

povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih

♦ „Novo Dobo“ ♦

Naznanilo.

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da je izstopil družabnik tvrdke Petek in drug ter da bodem vodil trgovino s špecerijo in deželnimi pridelki še v večjem obsegu pod lastno firmo ter se priporočam tudi vnaprej in jamčim za točno in solidno postrežbo.

Ludovik Petek
Cankarjeva cesta št. 4.

Več vagonov sena in slame

postajno v Slavoniji, kakor tudi v drugih krajih v Jugoslaviji, se prodaja. Cena in kvaliteta se kupcem naznani.

Adam Kincl,

955 trgovec z senom in slamo, Št. Jurij ob juž. žel. 3-1

**Kje kupite
najceneje?**

**Resnica je
da le v**

manufakt. trgovini pri „Solcu“

**Alojz Drogenik
Celje.**

Velika izbira svilenih, volnenih in bombažastih rut. — Velika zaloga volnenega blaga, moškega sukna, kambrika, tiskovine, parhta, belega platna za perilo in rjuhe. — Krojaške potreščine vseh vrst po nizkih cenah. — Zagotavlja se vsakomur solidna in točna postrežba. — Cene zmerne.

Hrana in stanovanje

se išče za 14-letnega gimnazijca za šolsko dobo 1922/23 k boljši družini in strogemu nadzorstvu. Več iz prijaznosti pri g. H. Schmidt, Celje, Gosposka ul. 958 2-1

Trgovski vajenec

z mesečno plačo se sprejme v
elektrotehnični trgovini v
Celju. Ponudbe z navedbo dovršenih
sol na razlov: Poštni predal 3, Celje.

Proda se posestvo

v Tremarjih pri Celju. V hiši je dobroidoča gostilna in lokal za trgovino. Cena 400.000 kron. Natančnejša pojasnila daje samo Melhijor Dolinar, Leskovec 4, p. Celje. 959

Fotografskega učenca in učenka

ki razume korespondenco, sprejme
tako A. Černe, umet. zavod Celje
Ljubljanska cesta št. 10. 1

Suhe gobe, lipovo cvetje, bri- njevo olje in poljske pridelke

plača najbolje tvrdka 40-9

SIRC-RANT, KRANJ
telefon int. št. 9,

in nudi po najnižjih cenah na debelo
sladkor, riž, olje, kavo itd.
Prosim za povzrojene ponudbe gob.

Stanovanje

3-2
v Ljubljani z 2 sobama in kuhinjo se
zamenja s primernim stanovanjem v
Celju. Ponudbe na pošt. pred. 42, Celje.

Modele čevljev

v celih serijah iz lepenke, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavlja za tovarne obuvala in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz od naročnika mi poslanega materiala, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

tovarne obuvala.

Nakup, reparatura in prodaja

čevljarskih strojev.

Zahtevajte prospekte od **Ralph F. Richter, Subotica VI.**

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuvala. Zahtevajte prospekt. 791 78-12

Proda se več parcel zemljišča

pripravnega za stavbe, od 500 m² naprej. Natančneje se poizve pri 3-2 Paunovič, Kralja Petrac. 11, Celje.

Več vajencev in vajenk

se sprejme pri tvrdki »ZLATARKA« v Celju. 857-4

E. Pečnik

izdelovanje dežnikov
in delavnica za popravila

Celje

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

2 Strokovna izvršitev. 2

Pozor!

Zavarujte proti požaru poljske pridelke, hmelj, gozdove, hiše in gosp. poslopja.

Zavaruje se lahko za par mesecev. — Premije zelo nizke. — Pojasnila daje ustmeno ali pismeno

„Jadranska zavarovalna družba“, Glavni zastop v Celju, Lova 22 15-1

Nova trgovina!

Dobro blago!

Cenj. občinstvu najviljudneje naznanjam, da sem otvoril 1. avgustom 1922 v CELJU popolnoma novo urejeno

Najnižje cene!

manufakturno trgovino

v Gosposki ulici šte. 15 — — — nasproti gostilne „Gsund“

Nabavl sem si najboljše tu- in inozemsko blago, katerega bodem po zelo nizkih cenah prodajal. Vsakogar lastna korist je, da se prepriča o dobri kakovosti blaga in o najnižjih cenah. V zalogi imam veliko izbiro moškega suknja, hlačevine, ševjote za moške in ženske obleke, žensko volneno in polvolneno blago v vseh barvah, oksferte, cefirje, druke, belo platno, različne vrste ženskih robcev, nogavice klote rokavino itd. Raznovrstne potrebščine za krojače in šivilje po znižanih cenah. Za točno, solidno in najcenejšo postrežbo jamčim z odličnim spoštovanjem

F. Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica šte. 15.

Trgovskega pomočnika

pridnega in solidnega, železninske in špecerij. stroke, in prodajalko

za špecerijo, se sprejmeta v trgovino mešanega blaga. Naslov v upravnistvu lista.

Renomirana špecialna trgovina za solnčnike in dežnike

Ant. Fornara vd.

Glavni trg Celje Glavni trg šte. 15.

2 Ustanovljeno 1. 1902. 2

Razstavni prostor II. nadst., 127.

Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju SHS

Telegrami: »Skladisped«.
Aksijski kapital KJ. 6.000.000—
Telefon interurban št. 48.

Družba ustanovljena od trgovcev in industrijev mesta Celje in okolice

Bančni konto: Posojilnica v Celju, Ljubljanska kreditna banka podružnica Celje, Prva hrvatska štedionica podružnica Celje.

Mednarodni transporti. — Javna, carinska in špedicijska skladišča spojena z lastnim tirom z Južno in Državno železnico. — Carinsko posredovanje. — Reklamacije in inkaso. — Prevozi. — Zbirne pošiljke na vse strani. — Transporti lesa in hmelja, zavarovanje vseh transportov. — Najboljše zveze z tu- in inozemstvom.

Zvezna tiskarna in knjigoveznica

CELJE
STROSSMAYERJE-
VA ULICA ŠTEV. 1

Obrtna razstava, Celje

12.—22. avgusta 1922

Prva pokrajinska razstava domače obrti in industrije.

Otvorjena dnevno od 8. do 19. ure.

Vstopnina 5 Din.

Vstopnina 5 Din.

Drago Cerlini
Celje
Slovenija
Glavni trg 17.
Točna posrežba.
Export.

Velika zaloga
vsakovrstnih
kravat,
moških pasov
in svilenih
žepnih robcev.

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje
in druge deželne pridelke **kupuje in prodaja**
Oset Andrej, Maribor
Aleksandrova cesta 57 818 69-8 Telefon 88

Dobro vino

704

po zelo nizki ceni prodaja

2—2

Pavel Škoberne — Celje, Vegova ulica šte. 4.

Najfinejši medicinalni konjak
in vse vrste žganja iz sadja izdeluje

PARNA VELEŽGANJARNA, ROBERT DIEHL
CELJE SLOVENIJA

Centrala: Razlagova ulica.

Lastni kamenolomi.

Kamnoseška industrijska družba v Celju

izvršuje nagrobne spomenike, grobnice, oltarje, pohištvene plošče, zidne obklade iz poherskega granita in vseh vrst marmorja, dalje stopnice, podstavke in vsa v to stroko spadajoča dela.

